

AVTAL OM ARBETARSKYDDSSAMARBETE

1 § TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Avtalet om arbetarskyddssamarbete mellan Finsk Handel och Servicefacket tillämpas på medlemsföretagen i Finsk Handel.

2 § ARBETARSKYDDSSAMARBETE

2.1 Begreppet arbetsplats

Med arbetsplats avses ett medlemsföretag i Finsk Handel eller en del av det som bildar en regional och/eller funktionell helhet. Begreppet arbetsplats fastställs lokalt.

2.2 Arbetarskyddssamarbete

Bestämmelser om arbetarskydd tillämpas branschvis. Om de olika branscherna i ett mångbranschföretag inte kan avskiljas klart tillämpas arbetarskyddsbestämmelserna för den bransch till vilken majoriteten av arbetstagarna hör.

Det kan lokalt avtalas om att genomföra arbetarskyddssamarbete på annat sätt än med en arbetarskyddskommission. Då tillämpas bestämmelserna om arbetarskyddskommissionens uppgifter i 2.9.3 i avtalet om arbetarskyddssamarbete och bestämmelserna i 26 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen.

Arbetarskyddsfullmäktigen ska delta i samarbetet.

2.3 Gemensam arbetsplats

Enligt 49 § i arbetarskyddslagen anses en gemensam arbetsplats vara en sådan arbetsplats där en arbetsgivare utövar huvudsaklig bestämmanderätt och där samtidigt eller efter varandra fler än en arbetsgivare eller egenföretagare som arbetar mot ersättning är verksamma på sådant sätt att arbetet kan inverka på andra arbetstagares säkerhet eller hälsa

På en gemensam arbetsplats är parterna i arbetarskyddssamarbetet den arbetsgivare som utövar huvudsaklig bestämmanderätt och arbetarskyddsfullmäktige i dennes tjänst. I frågor med anknytning till arbetsförhållanden företräder dessa arbetarskyddsfullmäktige också anställda hos externa arbetsgivare som arbetar på arbetsplatsen.

Övriga samarbetsfrågor med anknytning till arbetarskydd behandlas av arbetsgivaren i fråga och arbetarskyddsfullmäktigen i dennes tjänst. För att kunna sköta sitt uppdrag ska arbetarskyddsfullmäktige i tjänst hos externa arbetsgivare ha kommunikationer på gemensamma arbetsplatsen under samma förutsättningar som de arbetstagare de företräder med beaktande av allmänna förbindelse- och säkerhetsbestämmelserna på arbetsplatsen.

2.4 Arbetarskyddschef

Arbetsgivare ska utse en arbetarskyddschef för arbetarskyddssamarbetet om de inte själva fungerar som arbetarskyddschef. En gemensam arbetarskyddschef kan utses för flera arbetsplatser om detta krävs för ändamålsenligt arbetarskydd.

Som arbetsgivarföreträdare svarar arbetarskyddschefen för samarbetet i arbetarskyddsfrågor och för att arbetarskyddsfrågor sköts enligt 28 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet.

Med hänsyn till arbetsplatsens karaktär och storlek ska arbetarskyddschefen vara tillräckligt insatt i arbetarskyddsfrågorna på arbetsplatsen. Arbetarskyddschefen ska ha tillräckliga kunskaper och verksamhetsförutsättningar för att sköta sina uppgifter.

2.5 Arbetarskyddsfullmäktig

Personalen väljer en arbetarskyddsfullmäktig och två ersättare för arbetarskyddsfullmäktigen på sådana arbetsplatser där minst tio personer arbetar regelbundet. Också på mindre arbetsplatser har personalen rätt att utse en fullmäktig.

Arbetarskyddsfullmäktigen företräder arbetstagarna i frågor med anknytning till säkerhet och hälsa på arbetsplatsen.

Arbetarskyddsfullmäktiges uppgifter ställs fast i 31 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet. Till deras uppgifter hör också att delta i beredningen av planer och andra arbetarskyddsfrågor som behandlas av arbetarskyddskommissionen eller ett motsvarande organ för arbetarskyddssamarbete.

Är arbetarskyddsfullmäktigen förhindrad att sköta sina uppgifter verkar första ersättaren i stället för fullmäktigen och då första också är förhindrad andra ersättaren. Detta är dock inte ändamålsenligt om hindret för arbetarskyddsfullmäktigen pågår i endast en ganska kort tid. Arbetarskyddschefen ska informeras om att arbetarskyddsfullmäktigen är förhindrad och hur länge detta kommer att pågå. Om arbetarskyddschefen inte kan nå görs anmälan till uppgiftslämnarens chef. Anmälan ska göras av arbetarskyddsfullmäktigen om denne inte är förhindrad att göra också detta. De ersättare sköter uppgifterna för arbetarskyddsfullmäktigen har de samma rättigheter och skyldigheter som arbetarskyddsfullmäktigen.

Då arbetarskyddsfullmäktigen väljs anses både arbetstagare och tjänstemän vara arbetstagare.

Samma person kan vara såväl arbetarskyddsfullmäktig som förtroendeman.

2.6 Huvudarbetarskyddsfullmäktig

Arbetarskyddsfullmäktige på företag med minst 30 arbetstagare är sådana huvudarbetarskyddsfullmäktige som avses i detta avtal.

Har det valts flera arbetarskyddsfullmäktige på ett företag med minst 30 arbetstagare utser de vid behov bland sig en huvudarbetarskyddsfullmäktig enligt detta avtal. Huvudarbetarskyddsfullmäktigen och arbetarskyddsfullmäktigen har samma mandatperiod. Arbetsgivaren ska skriftligen informeras om att en huvudarbetarskyddsfullmäktig utsetts. Samma person kan vara såväl huvudarbetarskyddsfullmäktig som huvudförtroendeman.

På huvudarbetarskyddsfullmäktigen tillämpas bestämmelserna om arbetarskyddsfullmäktigens uppgifter och arbetsutrymmen.

Huvudarbetarskyddsfullmäktiges löneutveckling ska motsvara löneutvecklingen i den yrkesgrupp de tillhör.

2.7 Anställningsskydd

1. Arbetarskyddsfullmäktigen har uppsägningsskydd enligt 7 kap. 10 § i arbetsavtalslagen och motsvarande permitteringsskydd.

Förbud mot diskriminering

2. Arbetarskyddsfullmäktige eller arbetarskyddsombud får inte avskedas från arbetet på grund av att de sköter sina uppgifter som fullmäktig eller ombud.

3. Arbetarskyddsfullmäktige eller arbetarskyddsombud får inte under uppdraget som fullmäktig eller ombud eller på grund av det flyttas till ett lägre avlönat eller mindre värt arbete än det de hade då de blev valda.

Arbetarskyddsfullmäktiges inkomster får inte heller sjunka om de är totalt befriade från arbete på grund av uppdraget som fullmäktig.

Arbetarskyddsfullmäktiges möjligheter att utvecklas och avancera i sitt yrke får inte försämrats på grund av uppdraget som fullmäktig

4. Försvårar det egentliga arbetet skötseln av arbetarskyddsfullmäktiges uppgifter ska annat arbete arrangeras dem med hänsyn till förhållandena i företaget eller en del av det och fullmäktiges yrkeskunnighet. Ett sådant arrangemang får inte sänka inkomsterna.

Individskydd

5. Arbetsavtalet får inte hävas i strid med bestämmelserna i 8 kap. 1–3 § i arbetsavtalslagen.

Arbetsavtalet kan hävas på grund av brott mot ordningsregler endast om arbetarskyddsfullmäktigen återkommande och väsentligen samt trots varning underlåtit att utföra sina arbetsåligganden.

Huvudarbetarskyddsfullmäktig

6. På huvudarbetarskyddsfullmäktige tillämpas bestämmelserna om anställningsskydd för arbetarskyddsfullmäktige från den tidpunkt de utses till uppgiften tills 6 månader förflutit sedan uppgiften upphörde.

7. Om företagets personal sägs upp eller permitteras av ekonomiska eller produktionsorsaker får sådana åtgärder inte riktas mot huvudarbetarskyddsfullmäktigen såvida inte verksamheten helt läggs ned i företaget eller den del av företaget som huvudarbetarskyddsfullmäktigen företräder.

Om det gemensamt slås fast eller arbetsgivaren annars specifikt kan visa i förhandlingarna att huvudarbetarskyddsfullmäktige inte kan erbjudas arbete som motsvarar deras yrke eller som i övrigt är lämpligt för dem kan det dock avvika från detta.

8. Sedan uppdraget som huvudarbetarskyddsfullmäktig upphört utreder arbetsgivaren och fullmäktigen tillsammans om arbetstagaren förutsätts skaffa sig yrkesutbildning för att upprätthålla sin yrkesskicklighet för sitt tidigare eller motsvarande arbete. Arbetsgivaren ordnar den utbildning utredningen förutsätter.

Ersättningar

9. Till en huvudarbetarskydds- eller arbetarskyddsfullmäktig vars arbetsavtal upphävs i strid med detta avtal ska arbetsgivaren i ersättning betala minst 10 och högst 30 månaders lön. Ersättningen bestäms enligt 12 kap. 2(2) § i arbetsavtalslagen. Som en ersättningshöjande faktor beaktas brottet mot detta avtal

Förbunden kan i enskilda fall avtala om ersättning på mindre än lön för 10 månader

2.8 Arbetarskyddsombud

1. Har det lokalt avtalats om val av arbetarskyddsombud tillämpas följande:

- arbetarskyddsombuds verksamhetsområde kan vara företagets driftsställe eller en viss del av företaget, till exempel en affär, ett lager eller ett kontor,
- arbetarskyddsombuds verksamhetsområde kan också vara en viss yrkesgrupp, till exempel expedit, lagerarbetare eller kontorsanställda,
- arbetarskyddsombud och arbetarskyddsfullmäktige har samma mandatperiod,
- det avtalas lokalt om den befrielse från arbete som arbetarskyddsombud behöver för att kunna sköta sitt uppdrag och
- arbetsgivaren ser till att arbetarskyddsombud vid behov har tillgång till lagar, förordningar, arbetarskyddsbestämmelser och arbetarskyddsanvisningar nödvändiga för skötseln av detta uppdrag.

2. Inom sina verksamhetsområden ska arbetarskyddsombud bland annat

- delta i arbetarskyddsinspektioner,
- delta i undersökningar som beror på risk för olycksfall eller yrkessjukdom eller karaktären av ett infallet olycksfall eller dess eventuella inverkan på planeringen och genomförandet av arbetarskyddsarbete,
- övervaka att arbetarskyddsbestämmelser följs och anmärka på brott mot dem,
- anmäla observerade brister i första hand till relevanta chefen och då det är nödvändigt med tanke på karaktären av fallet arbetarskyddsfullmäktigen samt anmärka anställda på att arbetarskyddsbestämmelser ska följas och observerade riskfaktorer samt
- ta initiativ till att utveckla arbetarskyddet inom sitt verksamhetsområde för arbetarskyddsfullmäktigen och kontakta arbetarskyddsfullmäktigen i frågor inom sitt verksamhetsområde.

2.9 Arbetarskyddskommission

1. Antalet medlemmar i arbetarskyddskommissionen är som följer:

Arbetstagare	Medlemmar
högst 150	4
151–500	8
över 500	12

2. Av kommissionens medlemmar företräder 25 % arbetsgivaren och 75 % arbetstagarna.

3. Arbetarskyddskommissionen eller motsvarande samarbetsorgan har bland annat följande uppgifter:

- för sin verksamhet ta fram en årlig verksamhetsplan som beaktar också arbetsgivarens förslag till utvecklingsmål för arbetarskyddet tillsammans med en kostnadsberäkning,
- behandla åtgärder med samband till säkerhet och hälsa samt att upprätthålla arbetsförmågan hos arbetstagarna samt tillståndet för och nivån på arbetsmiljön, olycksfall i arbetet och eventuella fall av våld mot personalen,
- i samarbete med företagshälsovårdspersonalen behandla missbruksrehabilitering,
- behandla årligen behovet av samarbetsutbildning i arbetarskydd och därefter ge ett förslag till att ta fram en utbildningsplan och budget för företaget samt
- behandla verksamhetsplanen och ersättningsansökan för företagshälsovården. Har det inte inrättats en arbetarskyddskommission behandlas ersättningsansökan med arbetarskyddsfullmäktigen.

Arbetarskyddskommissionens möten

4. Arbetarskyddskommissionen samlas så ofta som dess uppgifter enligt detta avtal och lagstiftningen förutsätter. Ordföranden eller då denne är förhindrad vice ordföranden sammankallar kommissionen. Den ska dessutom sammankallas om arbetarskyddschefen eller arbetarskyddsfullmäktigen eller minst en fjärdedel av kommissionsmedlemmarna ber om det för behandling av en angiven fråga.

Om det är möjligt håller arbetarskyddskommissionen sina möten på arbetstid och så att så många som möjligt kan delta i dem.

5. Det skriftliga material som behandlas på möten sänds kommissionsmedlemmarna redan tillsammans med möteskallelsen eller annars före mötet om det är möjligt. Före behandlingen av en fråga ges medlemmarna de uppgifter som behövs för behandlingen. Före eller under mötet bereds personalföreträdarna en möjlighet att sinsemellan förbereda sig för den fråga som ska behandlas enligt ett avtal mellan arbetsgivarföreträdaren och arbetarskyddsfullmäktigen.

6. I kommissionen ska arbetarskyddsfullmäktigen bland annat delta i planeringen av verksamhet för att upprätthålla arbetsförmågan då verksamhetsplanen för företagshälsovården och individuella åtgärdsplaner tas fram samt i genomförandet och uppföljningen av planerna.

7. Arbetsgivaren ser till att arbetarskyddsfullmäktige får de lagar, förordningar och övriga bestämmelser och anvisningar om arbetarskydd som de behöver för att sköta denna uppgift. Vid behov ska också övriga arbetarskyddsorgan få dessa handlingar enligt det som fastslagits tillsammans i organisationen för arbetarskyddssamarbete.

2.10 Ensamarbete

I sin verksamhet ska arbetarskyddsparterna därtill beakta bestämmelserna i 3 § i protokollet över hot om våld mellan förbunden.

• 2.11 Arbetarskyddsfullmäktiges befrielse från arbete

1. När man bestämmer den tid arbetarskyddsfullmäktige beviljas befrielse från arbete tas hänsyn till antalet arbetstagare de företräder, arbetsplatsens regionala omfattning, antalet arbetsställen och det utförda arbetets art, faktorer som är beroende av arbetsarrangemang och som påverkar fullmäktiges arbetsmängd samt övriga i arbetarskyddslagen avsedda olägenheter, risker och belastningar som påverkar arbetstagarnas säkerhet samt fysiska och psykiska hälsa.

2. Arbetarskyddsfullmäktige befrias från arbete på basis av antalet arbetstagare (oberoende av om de är organiserade eller inte) som följer:

Antal arbetstagare	Befrielse från arbete timmar/4 veckor	
	affär	lager
10–34	6	6
35–59	8	8
60–109	14	16
110–159	22	24
160–209	28	33
210–259	37	41
260–309	43	50
310–409	55	62

När veckoarbetstiden i arbetarskyddsfullmäktigens arbetsavtal underskrider tiden för befrielse från arbete enligt tabellen ovan höjs avtalstimmarna till närmast högre tid för befrielse från arbete under mandatperioden för arbetarskyddsfullmäktigen.

EXEMPEL 70

En arbetarskyddsfullmäktig som arbetar som expedit har 10 arbetsavtalstimmar per vecka. Antalet arbetstagare är 400. Enligt tabellen är antalet befrielsetimmar 55 timmar per 4 veckor.

Arbetsavtalstimmarna höjs dock endast till den befrielsetid som är närmast högre än arbetsavtalstimmarna (43 timmar/4 veckor), dvs. till 10,75 timmar per vecka.

Då majoriteten av arbetstagarna arbetar i affären tillämpas tabellen för affärer och de arbetar i lagret tabellen för lager.

Personer som arbetar färre än 37,5 timmar beaktas i proportion till genomsnittliga veckoarbetstiden.

Antalet arbetstagare slås fast årligen.

Då antalet arbetstagare är minst 410 avtalas det lokalt om längden på och tidpunkten för befrielse från arbete med beaktande av beräkningsgrunderna i tabellen ovan.

När ett kontor bildar en arbetsplats enligt begreppet arbetsplats avtalas det lokalt om befrielse från arbete. Då beaktas särskilt förhållandena på arbetsplatsen, regionala omfattningen och antalet arbetstagare samt den tid arbetarskyddsfullmäktigen behöver för att sköta uppgifterna enligt detta avtal.

3. Det avtalas lokalt om befrielse från arbete för resor mellan olika driftsställen i ett regionalt omfattande företag. Detta minskar inte befrielsen från arbete enligt tabellen.

Då arbetarskyddsfullmäktigen deltar i utbildning enligt utbildningsavtalet minskar detta inte befrielsen från arbete enligt tabellen.

4. Med lokala avtal kan tider för befrielse från arbete kombineras.

Arbetarskyddsfullmäktigen ska meddela om sina regelbundna mottagningstider.

2.12 Ersättning till arbetarskyddsfullmäktig

1. Arbetsgivaren ersätter huvudarbetarskyddsfullmäktige, arbetarskyddsfullmäktige, arbetarskyddsombud samt medlemmar och sekreterare i arbetarskyddskommissionen för den förlust av inkomst för ordinarie arbetstid som skötseln av uppdraget förorsakar. Inkomstbortfallet fastställs enligt den lön som arbetstagaren hade fått för tid i arbete.

2. Arbetsgivaren betalar i ersättning ett kommittéarvode för arbetarskyddsarbete som arbetsgivaren förutsätter utom arbetstid och för deltagande i arbetarskyddskommissionens möten om det inte särskilt avtalas om annan ersättning.

3. Företagets arbetarskyddsfullmäktige betalas ersättning för skötsel av arbetarskyddsuppgifter på basis av antalet arbetstagare inom deras verksamhetsområde (oberoende av om de är organiserade eller inte) som följer:

Ersättning till arbetarskyddsfullmäktig fr.o.m. 1 mars 2016	
Antal arbetstagare	Ersättning euro/månad
20–49	40
50–149	70
150–299	100
300–499	151
500–799	191
minst 800	avtalas lokalt

Har det valts flera arbetarskyddsfullmäktige på ett företag betalas endast huvudarbetarskyddsfullmäktigen ersättning (jfr punkt 2.6) om det inte avtalas om annat på företaget.

Arbetarskyddsfullmäktige för ett driftsställe i företaget betalas dock ersättning enligt tabellen ovan om minst 80 arbetstagare hör till deras verksamhetsområde (oberoende av om de är organiserade eller inte).

När ersättningen till huvudarbetarskyddsfullmäktigen räknas ut beaktas inte de arbetstagare som arbetarskyddsfullmäktigen för ett driftsställe i företaget företräder.

EXEMPEL 71

Företaget har 350 arbetstagare enligt punkt 3. På företaget har utsetts en arbetarskyddsfullmäktig. Fullmäktigen betalas ersättning på 151 euro per månad.

Företaget har 350 arbetstagare enligt punkt 3. På företaget har utsetts två arbetarskyddsfullmäktige varav en är huvudarbetarskyddsfullmäktig.

På företaget finns också en arbetarskyddsfullmäktig för ett driftsställe med 130 arbetstagare som betalas ersättning på 70 euro per månad.

Huvudarbetarskyddsfullmäktigen betalas därmed ersättning på 100 euro per månad (350 - 130 = 220).

Antalet arbetstagare slås fast årligen.

3 § TYSTNADSPLIKT

Innan arbetsgivaren meddelar en affärs- eller yrkeshemlighet ska grunderna för tystnadsplikt utredas för personalen eller personalföreträdaren i fråga.

Då arbetsgivaren berättar om tystnadsplikten ska denne specificera vilka uppgifter och hur länge tystnadsplikten gäller. Om arbetsgivaren och de som har rätt till uppgifterna inte avtalar om annat kan uppgifter som ska hemlighållas endast behandlas mellan de personer eller personalföreträdare som frågan gäller.

Uppgifter om en persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd eller andra personliga uppgifter som fås med ett skriftligt tillstånd av personen i fråga ska hemlighållas om personen inte gett sitt samtycke till att uppgifterna lämnas ut.

Om tystnadsplikt bestäms också i 43 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen.

4 § FÖRHANDLINGSORDNING

Lokala förhandlingar och förhandlingar mellan förbunden förs utan dröjsmål i meningsskiljaktigheter med anknytning till avslutande av arbetarskydds- eller huvudarbetarskyddsfullmäktigens anställning

5 § GILTIGHETSTID

Tillämpningsanvisningarna är i kraft tillsvidare från och med att avtalet undertecknats. Uppsägningstiden är 1 månad.